

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 5. Quid circa Visitationem ægrorum in specis & praxi sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

susceptis sanitatem lædat, aut nimis propinquè faciem aegri applicet, halitumque malignum (maximè si contagiosus sit morbus) attrahat, sed potiùs ad latus ipsi assistat; caveat tamen, ne lectum facilè aeger aperiat, sicque venenato calore (non rarò cum manifesto Operariorum periculo factum est) adstantem inficiat. Nec spernendum est monitum aliquorum, qui suadent, ut, nisi Sacrificium adhuc offerendum aliud exigat, non facilè jejunus aegrum accedat, sed & balsamo aut alio simili remedio instructus sit, quo, si fortè ob nimium fetorem vel calorem corpori deliquium suboriri advertat, malum illud repellere, virèsque reparare queat: ant certè si simile remedium habere non potest, fenestras aperiri, aut ex juniperi suffitum excitari jubeat, ipse verò attractum cubiculi malignum aèrem frequenti, sed modesta tamen excreatione, maxime ubi ab agro discesserit, ejiciat. Animi cautela in eo precipuè consistit, ut, quò magis famæ suæ, innocentiaque consulat, nunquam facilè cum aegro, præsertim cum feminis, clausâ janua & extra conspectum aliorum loquatur, sed semper socium secum habeat, qui eo in loco consistat, ubi videre colloquentes, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit quantum loci dispositio patietur; quòd si non pateretur, saltem curet, ne ostium sit clausum, vel locus obscurus; & tunc longiùs, quàm necesse sit, colloquium absque socio non protrahatur.

S. V.

Quid circa Visitationem aegrorum in specie & praxi sit observandum.

I. **A**Ntè, quàm Operarius ad Infirmum vocatus, pedem è domo moveat, prima illius cura, si tempus patiat, esse debet, ut per devotam orationem aegris, quos adjuvandos suscepturus est, divinum Numen propitiet, quod commodissimè per orationem consuetam Ecclesiæ: *Veni Sancte Spiritus, &c.* aut, *Actiones nostras quasumus, &c.* fieri posset. Quibus breviter adjungi posset perbrevis oratio, quâ B. Virginis quoque, & S. Angeli Custodis utriusque (illius scilicet, qui aegris, & qui Operarij curam gerit) uti & aliorum Patronorum suffragium impleretur. Quòd si tamen periculum in mora esset, possent hæ orationes in ipso ad aegrum itinere peragi.

II. Pro-

II. Proxima ab hac oratione cura intentionis purissima renovatio esse debet, quâ scilicet firmissimè decernat, nihil aliud, nisi solam majorem DEI gloriam, ipsiusque ægri, quisquis ille tandem sit, salutem quærere. Quem in finem non parum proderit, si illam Servatoris sententiam Matt. 25. prolatam; *Quamdiu fecistis uni ex minimis meis, mihi fecistis*; in memoriam revocaverit Operarius, sic enim non modicè excitabitur, ut pauperes æquè ac divites, ignobiles æquè ac nobiles amplissimo caritatis sinu complectatur, & ut quidam rectissime monuit, pro lapide lydio amoris sui habeat, præsto esse ei, qui, quo amorem ejus invitet, nihil, quàm ulcera: nihil potentius, quo affectum ejus conciliet, quàm ærumnarum & miseriarum mille plaustra habeat.

III. Ubi Cubiculum Infirmi ingressus fuerit, Romanum Rituale monet, ut dicat: *Pax huic domui, Et omnibus habitantibus in ea.* Mox Infirmum, lectum, & cubiculum aspergi aquâ benedictâ jubeat dicendo: *Asperges me, Domine Et c.* Quod si maluerit benedictionem hanc ad ipsum Infirmum dirigere, tum dicere poterit: *Dominus noster IESVS CHRISTVS. te per virtutem hujus aquæ, Et sanguinem ab omni peccato abluat, Et ab hostium tuorum insidiis potenter defendat.*

IV. His præmissis Infirmum & Assistentes humaniter saluet, & quomodo ipse æger valeat, ex eodem percontetur. Quod si ipse, ut facere plerumque Infirmi solent, dolores suos exaggerare incipiat, patienter audiat Operarius, & magnopere se eidem condolere ostendat, ac propterea venisse dicat, ut solatio suo aliquod saltem levamen conciliet. Proderit etiam non parum, si plures interdum quæstiones de morbi circumstantiis proponat, non tam ut morbi naturam cognoscat, quam ut ægrum sibi demereatur, qui plerumque de hac materia libenter loquitur, & suos dolores exaggerari audit. Quod si ex responsis illius colligat, patientem valde, atque in divinâ voluntatè resignatum esse, collaudare modestè poterit hanc ejus patientiâ, diceréque & se, & alios sumopere per eandem edificari, & hinc videlicet singularem DEI ter Optimi Maximi bonitatè ac fidelitatem agnoscere, qui non patiaetur
suos

suos amicos tentari ac tribulari ultra id, quòd possunt, sed etiam cum virtute proventum. Verbo, omnem conatum adhibeat, ut benevolum sibi ægrum faciat, atque ad ea, quæ deinceps cum ipso acturus est, paratum ac promptum habeat.

V. Quia non rarò Infirmi objectiunculas quasdam proponere solent, ob quas sibi morbum præsentem permolestum esse queruntur, idè oportet & has Operarium attentè audire, atque appositè refutare. Et prima quidem objectio hæc esse solet, quòd ab ordinariis suis functionibus, ac bonis operibus impediuntur. Cui objectioni respondeat Operarius 1. eandem rationem, quæ ipsos (si quidem boni Christiani esse, legitimamque intentionem habere velint) impulerat ad prioras functiones & bona opera peragenda, nunc etiam impellere debere ad morbum æquo animo tolerandum, scilicet quia DEUS ab ipsis id fieri voluit. Hinc Avila to. 2. Epist. cuidam similem objectionem facienti respondit: Noli cogitare ægrotus, quid faceres sanus, sed contentus esto, quòd DEO placeat, ut sis infirmus. Et si tu, quod spero, facis, purè quæris DEI voluntatem, quid tuâ in te interest, sanusne sis, an æger? quandoquidem ipsius voluntas totum nostrum bonum est. 2. Eandem in memoriam revocet, quòd S. Augustinus l. de carech. rud. c. 4. sapienter pronuntiavit, dicens: *Nemo melius ordinat, quid agat, nisi, qui paratior est non agere, quòd divina potestate prohibetur, quàm cupidior agere, quòd humana cogitatione medietur.* 3. Ostendat, plus ipsos mereri posse, si patienter hunc morbum sustineant, quàm si sani nescio quæ opera alia præstitissent. Certè S. Chrysostomus testatur, S. Jobum plus meritum esse, dum se in confertis illis calamitatibus divinæ voluntati resignavit, quàm prius omnibus suis eleemosynis, quas dives & sanus dederat, promeruit. Idem sensit P. Balthasar Alvatet Societatis nostræ illuminatissimus, & suo tempore, ut S. Teresiæ revelatum est, sanctissimus Sacerdos, qui venturi cuidam Operario conquerenti, quòd ob morbum nec orare, nec sacrum facere, nec confessiones audire, aliâque munerâ, quæ sanus obierat, præstare posset, respondit, plurius facere DEUM, si quis cum pet mensem sustineat, quàm si in ministris hujusmodi per integrum annum illi serviret. 4. Demonstret, DEUM operâ nostrâ & bonis operibus non indigere, millèque alias vias ipsi suppetere, per quas illud bonum, quòd

ipsi per suas functiones obtinere desiderant, procurare possit; nunc autem id unicum ab ipsis exigere, ut morbum hunc æquo animo sustineant, reliquas curas sibi committant.

VI. Altera objectio est, quòd à lucro temporali impediatur: cui objectioni respondeat 1. Operarius, cum Dispensatores duntaxat bonorum temporalium tam ipsi, quàm alij homines existant, non magnopere sollicitos ipsos esse debere, sed plus vel minus DEUS velut supremus illorum bonorum Dominus ipsis concedere velit, atque adeò nec tristari ob lucrum, quod obtinere tantopere desiderabant, negatum. 2. Ostendat verissimè dictum à non nemine: Lucrum, quod propter virtutem despicitur, per virtutem meliùs recuperatur; idque hoc in casu vel maxime locum habiturum, si DEO confidere ausi fuerint. 3. Revocet illis in memoriam promissum Christi Matt. 6. *Quærite primum regnum DEI, & iustitiam eius, & hæc omnia adjicientur vobis*: & ostendat, nunquam illos regnum DEI meliùs quærere, quàm si non in prosperis, sed in adversis etiã casibus divinæ voluntati se penitus subjiciant.

VII. Tertia objectio est, quòd domesticis suis, & ipsi Operario per infirmitatem suam graves molestias creent; cui objectioni respondeat Operarius 1. & tam se, quàm domesticos velut mercatores spiritualis lucri per caritatem, aliàsque virtutes circa ægrum exercendas obtinendi cupidus ægrum instaurari jubeat, sicque certò sibi persuadere, eos Mercatorum more potiùs gavisuros, quàm tristaturos, si per suam infirmitatem illis occasionem faciat hujus lucri obtinendi. 2. Ostendat, etiam ipsos bonos Christianos esse, atque adeò in omne DEI beneplacitum paratos; unde cum DEI voluntatem nunc exigere videant, ut ipsi ægro ministrent, æquali alacritate nunc ipsi infirmo servituros, quàm priùs sano & incolumi servierant. 3. Demonstrat, & ipsos merito timere posse, ne in similem calamitatem, necessitatèque incidant, atque adeò libenter nunc aliis ministrare, ut similem olim caritatem & ipsi experiri mereantur.

VIII. Ubi explorata satis habuerit, quæ intelligi oportebat, benevolùmque se habere ægrum adverterit, tum demum utatur religiosa & modesta libertate in omnibus, quæ ad officium suum pertinent, quæ quidem sequentibus §§. explicabuntur.